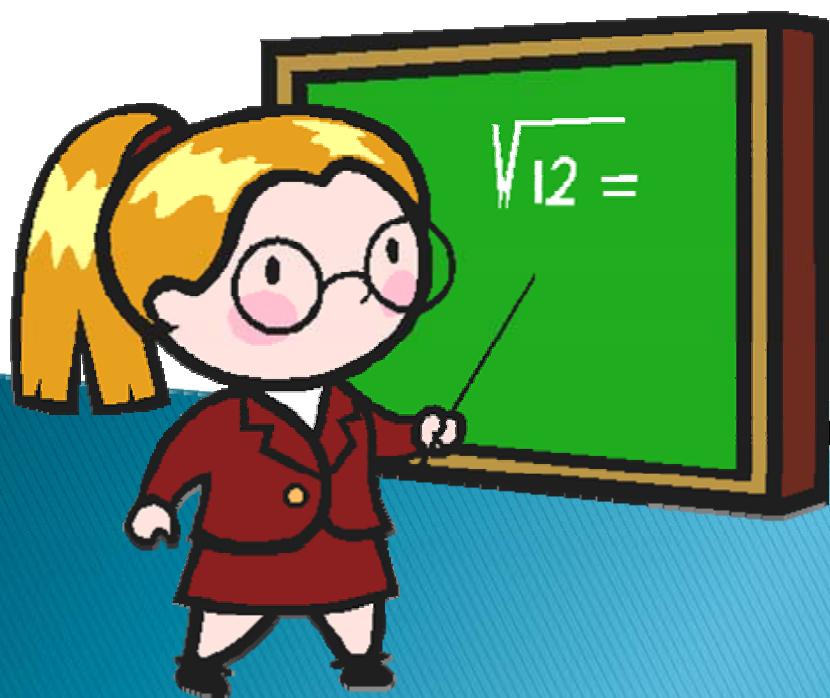

จรรยาบรรณวิชาชีพครู

และลักษณะของครูที่ดี

จรรยาบรรณวิชาชีพครู คือพฤติกรรมที่ ครูควรประพฤติปฏิบัติเพื่อ รักษาส่งเสริม เกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของความ เป็นครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้แบ่งจรรยาบรรณ วิชาชีพครูเป็น 4 หมวด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2524 : 3) ดังนี้

- ❖ หมวดที่ 1 ว่าด้วยอุดมการณ์ครู ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นครู
- ❖ หมวดที่ 2 ว่าด้วยเอกลักษณ์ของครู โดยเน้นให้เห็นลักษณะเฉพาะของครู ที่แตกต่างจาก บุคคลในอาชีพอื่น
- ❖ หมวดที่ 3 ว่าด้วยการรักษาวินัยแห่งวิชาชีพครู
- ❖ หมวดที่ 4 ว่าด้วยบทบาทของครูต่อบุคคล และสังคม

1. ศรัทธาในอาชีพครู อุทิศตน เพื่อศิษย์ และการศึกษา
2. ดำรงและส่งเสริมเกียรติแห่งวิชาชีพครู
3. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
4. ยึดมั่นในคุณธรรม มีใจรัก และเมตตาต่อศิษย์
5. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย
6. ยึดมั่นในศาสนา พระมหากษัตริย์

หมวดที่ 2 เวกลักษณ์ของครู โดยเน้นให้เห็นลักษณะเฉพาะของครูที่แตกต่างจากบุคลากร อาชีพอื่น ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับอาชีพครู
2. มีอารมณ์มั่นคง และสามารถควบคุมอารมณ์ทั้งในและนอกเวลาที่
สอน
3. มีสัจจะความจริงใจในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ครู และต่อตนเอง
สามารถร่วมงานเป็น หมู่คณะได้
4. เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม มีศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ และเป็น
ตัวอย่างที่ดี ของศิษย์
5. เป็นคนตรงเวลา ประพฤติตนสม่ำเสมอ

6. เป็นผู้ที่มีวาจาสุภาพอ่อนโยนและแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม
7. ใฝ่หาความรู้ สืบสาวและปรับปรุงแก้ไขตนเองและงานสอนอยู่เสมอ
8. กระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรและตั้งใจใช้กลวิธีสอนให้ศิษย์ เกิด
ความรู้จนเป็น แบบอย่างการสอนที่ดี
9. มีความคิดริเริ่มและนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้สอนศิษย์
10. รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานครู และหาทางแก้ไข
โดยสันติวิธีเป็น พลเมืองดี

11. ให้เกียรติโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะครอบครัว เพศและวัย
12. เป็นผู้มีใจกว้าง และมีน้ำใจนักกีฬา รับฟังความคิดเห็นของศิษย์ และเปิดโอกาสให้ศิษย์ ได้ปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ
13. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ และความเป็นอยู่ของศิษย์ อยู่เสมอ
14. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์
15. เป็นผู้เห็นศิษย์มีความสำคัญ และพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล

16. เป็นผู้ที่น่าเคารพรัก และทำให้ศิษย์ เกิดความอบอุ่นใจ
17. มีความยุติธรรม และตัดสินใจหรือลงโทษศิษย์อย่างมีเหตุผล
18. เป็นผู้ควรแก่การยกย่อง นับถือในเชิงภูมิปัญญา และเชาว์ ไหว
พริบไหวด้านการอบรม สั่งสอน
19. สามารถอธิบายเรื่องราวให้เข้าใจง่าย

หมวดที่ 3 ว่าด้วยการรักษาวินัยแห่งวิชาชีพครู

1. รักษาความลับของศิษย์ เพื่อนร่วมงานและสถานศึกษา
2. ไม่แสดงอาการอาฆาตพยาบาทต่อศิษย์
3. เข้าสอนโดยสม่ำเสมอ ไม่ปิดบังหรือบิดเบือน เนื้อหาสาระทางวิชาการ
4. สุขภาพเรียบร้อย เชื้อพียง และไม่แสดงความกระด้างกระเดื่อง ต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
5. ต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมที่ดีของสถานศึกษา

หมวดที่ 3 ว่าด้วยการรักษาวินัยแห่งวิชาชีพพดรุ

6. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยการเอาใจใส่ ระมัดระวัง รักษา ผลประโยชน์ ของสถานศึกษา
7. ไม่ละทิ้งหน้าที่ด้านการสอนและงานที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจน อุทิศเวลา ของตนให้กับสถานศึกษา
8. รักษาความสามัคคี ชื่อเสียงของคณะและสถานศึกษาที่สังกัดอยู่
9. ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ด้วยความรับผิดชอบและเสียสละ
10. ให้เกียรติแก่เพื่อนร่วมอาชีพ และบุคคลทั่วไป

หมวดที่ 3 ว่าด้วยการรักษาวินัยแห่งวิชาชีพพดรุ

11. ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนา
12. รักษาความลับของเพื่อนร่วมงาน และสถานศึกษา
13. รักษาและส่งเสริมความสามัคคีของหมู่คณะ
14. ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือ เป็นภัยต่อมนุษยชาติ
15. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน
16. รักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่ว
17. ประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และเที่ยงธรรม โดยไม่ เห็นแก่ประโยชน์ อันมิชอบ

หมวดที่ 4 ว่าด้วยบทบาทของครูต่อบุคคล และสังคม

1. ยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ส่งเสริมกิจกรรมในระบอบประชาธิปไตย
3. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันด้วยกันและระหว่างสถาบันและชุมชน
4. สร้างและส่งเสริมความสามัคคีอันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง
5. ดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีชุมชน
6. รับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ
7. โอบอ้อมอารีมีน้ำใจต่อผู้อื่น

- ❖ อาจารย์วิทยาศาสตร์ที่มี ความสำคัญอันดับ 1 มีกลุ่มดังนี้
- ❖ กลุ่มที่ 1 ความรู้ ความสามารถมาก่อน
- ❖ กลุ่มที่ 2 คุณธรรม จริยธรรม ความดี มาก่อน
- ❖ กลุ่มที่ 3 การใฝ่รู้ การค้นหาวิธีใหม่ มาก่อน
- ❖ กลุ่มที่ 4 การเข้าใจนักเรียน การปรับตัวเข้ากับนักเรียน
- ❖ กลุ่มที่ 5 ความรักในวิทยาศาสตร์มาก่อน
- ❖ กลุ่มที่ 6 ความยุติธรรมมาก่อน
- ❖ กลุ่มที่ 7 วิธีการสอนที่ดีมาก่อน

- ❖ นักเรียนวิทยาศาสตร์คุณลักษณะที่ดีอันดับแรกคือ
- ❖ กลุ่มที่ 1 มีระเบียบ วินัย แต่งกายดี เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 3 ไม่เห็นแก่ตัว เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 4 ช่างสังเกต เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 5 มีเหตุผล เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 6 รักและภาคภูมิใจในวิทยาศาสตร์ อันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 7 มีความเชื่อฟังครูอาจารย์เป็นอันดับแรก
- ❖ กลุ่มที่ 8 คุณธรรม จริยธรรมเป็นอันดับแรก

ครูที่ดี

ขอขอบคุณครูที่ดี

ประเภทของพูนัท

ประเภทของผู้นำ

- ❖ ผู้นำแบบเผด็จการ เป็นผู้นำที่มีความเด็ดขาดในตัวเองถือเรื่องระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ข้อบังคับเป็นหลัก ในการดำเนินงานการตัดสินใจต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับผู้นำแต่เพียงผู้เดียว
- ❖ ผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้สิทธิในการออกความคิดเห็น สิทธิในการเรียกร้อง รวมไปถึงการเคารพสิทธิของผู้อื่นด้วยการเป็นประชาธิปไตย
- ❖ ผู้นำแบบตามสบาย มีความอ่อนไหวไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นผู้นำที่เป็นที่รักของผู้ร่วมงานอย่างมาก ผู้นำประเภทนี้จึงมีมากมายตามแต่ละกิจกรรมต่าง ๆ

การใช้อำนาจของผู้บริหารแบ่งได้ดังนี้

- ❖ การใช้อำนาจเด็ดขาด อาจจะเป็นในวงการทำงานหรือตำรวจ จะเห็นได้
อย่างเด่นชัดซึ่งจำเป็นจะต้องมีความเด็ดขาดในการสั่ง
- ❖ การใช้อำนาจอย่างมีศิลปะ ผู้นำโดยทั่วไปเป็นบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถ มีความอดทนรวมถึงประสบการณ์ในการบังคับบัญชา
คน
- ❖ การใช้อำนาจด้วยวิธีการปรึกษาหารือ เป็นลักษณะของการใช้อำนาจ
วิธีการหนึ่งซึ่งใช้กันอย่างมากมาย เพราะผู้บริหารที่เปิดใจกว้างย่อม
ได้รับการยอมรับของผู้ร่วมงานด้วยกัน
- ❖ การใช้อำนาจแบบมีส่วนร่วม ถือเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดเนื่องจาก
ผู้บริหารเปิดใจกว้าง ผลผลิตที่ได้จะมีประสิทธิภาพสูงสุดแต่จะต้อง
ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของแต่ละคน

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

1. ลักษณะของการควบคุม คนส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้ใครมาควบคุม แต่ในทางปฏิบัติงานแล้ว การควบคุมอยู่ห่าง ๆ จะได้ดีตามมาในลักษณะของการติดตามผลงานอาจจะใช้การควบคุมด้วยระบบเอกสาร ระบบของงานที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันหรือเป็นการควบคุมในระบบด้วยตัวของมันเองอย่างอัตโนมัติ

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

2. ลักษณะของการตรวจตรา เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้นำหรือผู้บริหารที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวหรือผลการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถแก้ไขในเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ทันการ

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

3. ลักษณะของการประสานงาน การประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการประสานงานในเรื่องตำแหน่งหน้าที่การงาน ถือว่าเป็นความจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการปฏิบัติงาน

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

4. ลักษณะของการวินิจฉัยสั่งการ การสั่งการของผู้นำถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะผู้นำที่ดีจะรู้จักการใช้คนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การวินิจฉัยสั่งการที่ดีนั้นจะต้องมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

5. ลักษณะของการโน้มน้าวให้ทำงาน ผู้นำมีหน้าที่หลักอย่างหนึ่งคือการชักชวนให้สมาชิกมีความสนใจในการปฏิบัติงาน หน้าที่การงานด้วยความตั้งใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต และเต็มใจที่จะทำงานนั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากที่สุด

หน้าที่ของผู้นำแบ่งออกได้ดังนี้

6. ลักษณะของการประเมินผลงาน การพิจารณาความดี
ความชอบตลอดระยะเวลาการทำงานของพนักงานถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่ง เป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ดีควรกระทำเป็นระยะ ๆ และสามารถแจ้งผลให้ผู้ที่ถูกประเมินได้ทราบเพื่อจะได้แก้ไขในโอกาสต่อไป หากสามารถประเมินผลงานได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมแล้ว ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลย่อมลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน

คุณสมบัติที่ดีของผู้นำ

- ❖ 1. มีความรู้ความสามารถ การใช้สติปัญญาชั้น ๆ เพื่อแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ เมื่อมีสติปัญญาดีก็เกิด
- ❖ 2. เป็นผู้มีสังคมดี คำว่าสังคมดีคือจะต้องมีลักษณะของการ เป็นผู้นำที่มีอารมณ์มั่นคงมีวุฒิภาวะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจและใช้กิจกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อ ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติที่ดีของผู้นำ

- ❖ 3. เป็นผู้ที่มีแรงกระตุ้นภายใน คือมีจิตสำนึกเกิดขึ้นในตัว ของผู้นำ เป็นแรงกระตุ้นที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ต่อ แรงจูงใจที่จะโน้มน้าวให้ผู้ปฏิบัติงานมีความปรารถนาที่จะ ทำงานตรงนั้นให้เกิดความสำเร็จ
- ❖ 4. เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีผู้นำจะต้อง ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตัวเอง ของลูกน้องมี ความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน มองโลกในแง่ดีในการที่จะทำให้ กิจการต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

- ❖ 5. ต้องเป็นนักเผด็จการ หมายถึงผู้บริหารสามารถจะสั่งการได้อย่างเด็ดขาด ผลผลิตที่ได้มาส่วนใหญ่มักจะมากด้วยปริมาณ ส่วนเรื่องคุณภาพที่จะดีในช่วงแรก ๆ หากผู้นำสามารถสอดส่องดูแลอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตก็อาจจะมียังปริมาณและคุณภาพที่ดีตามไปด้วย
- ❖ 6. ต้องเป็นนักพัฒนา ผู้นำประเภทนี้จะต้องมีผู้ร่วมงานที่รู้จักสามารถสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ตลอดเวลา

- ❖ 7. ต้องเป็นนักบริหารเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แม้กระทั่งในการวางนโยบายต่าง ๆ การทำงานโดยทั่วไปจึงเป็นไปในลักษณะประชาธิปไตย ผู้ร่วมงานจะต้องเป็นผู้มีคุณภาพเพียงพอ สามารถตอบสนองการทำงานในระบบใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี
- ❖ 8. ต้องเป็นนักเผด็จการอย่างมีศิลปะ ผู้นำประเภทนี้เป็นนักพูดที่เฉลียวฉลาด จะใช้การพูดเป็นการชักชวนให้เกิดการทำงานด้วยความเต็มใจ ให้เห็นคล้อยตามไปโดยปริยาย

ผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร

จากเอกสารเล่มที่ 1

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความริเริ่ม (Initiative)
3. มีความกล้าหาญและความเด็ดขาด (Courage and firmness)
4. การมีมนุษยสัมพันธ์ (Human relations)
5. มีความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต (Fairness and Honesty)

ผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร

6. มีความอดทน (Patience)
7. มีความตื่นตัวแต่ไม่ตื่นตูม (Alertness)
8. มีความภักดี (Loyalty)
9. มีความสงบเสงี่ยมไม่ถือตัว (Modesty)

จากเอกสารเล่มที่ 2

1. ตัดสินใจเด็ดขาด
2. มีเป้าหมายชัดเจน
3. รู้จักใช้คน
4. ซื่อสัตย์
5. สนับสนุนลูกน้อง
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
7. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของลูกน้อง
8. บุคลิกภาพต้องดีเยี่ยม
9. มีศิลปะในการเจรจา
10. มีความเป็นผู้นำ

ทฤษฎีสมมูลภาวะ
สมมูลภาวะ

ขอขอบพระคุณ
กตัญญู